

"Ben ehl-i dnyanın dnyasına karışmadım ki onların mahkûmu olayım, onlara müracaat edeyim. Ben, kader-i ilahinin mahkûmuyum ve ona karşı kusurum var, ona müracaat ediyorum." İnsan kaderin mahkûmu değildir. Burada Üstad neyi kastediyor?

"Çok dostlarla beraber, bana nezaret eden bir kumandan, mükerreren sual ettiler: Neden vesika için müracaat etmiyorsun, istida vermiyorsun?"

"Elcevap: Beş altı sebep için müracaat etmiyorum ve edemiyorum:"

"Birincisi: Ben ehl-i dnyanın dnyasına karışmadım ki, onların mahkûmu olayım, onlara müracaat edeyim. Ben kader-i İlahinin mahkûmuyum ve ona karşı kusurum var; ona müracaat ediyorum."(1)

"Kaderin mahkûmuyum" ifadesi, Allah'a olan tevekkül ve teslimiyeti ifade eden bir ibaredir. Üstad Hazretleri **"Kaderin mahkûmuyum"** derken, benim iradem dışında meydana gelen hadiseler karşısında kadere tam teslim olmuşum, demek istiyor.

İmanı sağlam olan büyük zâtlarda tevekkül ve teslimiyet en kâmil mânada tezahür ettiği için, kendi nefislerine bir hisse vermiyorlar. Bu hâl kulluğun zirvesidir. Yoksa burada **Cebriye** mezhebinin batıl kader anlayışı ifade edilmiyor.

Cebriye, insan iradesini tamamen yok sayıp inkâr ediyor. Hâlbuki Risale-i Nur'un çok yerlerinde Ehl-i sünnet itikadına uygun bir şekilde insan iradesi kabul edilip, bütün hata ve kusurların insan iradesinden çıktığı ifade ediliyor. Yani **"iyilik ve güzellikleri Allah'tan, hata ve kusurları kendinden bilmek"** kulluğun bir şiarıdır. Hâlbuki **Cebriye** mezhebi her şeyi kadere atıp kulluk ve mesuliyetten kaçıyor. İkisi arasında çok büyük bir fark bulunuyor.

Mesela, kader beni hapse, zindana atmış ise, ben buna tam tevekkül edip insanların kanunlarına, hukuk sistemine, avukatına müracaat etmem, demek istiyor. Zahirde bana zulmedip beni hapse atan zaten bu beşerî sistemdir. Ben, bana zulmeden idarecilere, hâkim ve savcılara müracaat edersem kendimle tenakuz içinde olurum, demek istiyor. Ben mahkûm ve teslim olacaksam, bu beşerî rejime değil, İlahî

---

kadere teslim olurum.

Üstadımızın zamanında bu rejim adalet terazisine göre işlemediği, aksine dinî konularda verilecek hükümler için zalimane davranıldığı meşhurdur.

"Hâkim kendisi müddeî olsa, elbette 'Kimden kime şekva edeyim, ben dahi şaştım!' benim gibi bîçarelere dedirtir."(2)

Hâkimlerin de savcı gibi davrandıkları bir mahkemede; maznun iskemlesinde oturanlar, bu durumda kimden kime şekva edecekler?

İnsan günah ile sevap, iman ile küfür, iyilik ile kötülük arasında tercih yapma konusunda mahkûm ve iradesiz değildir. Çünkü İlahî rahmet ve adalet insana bir tercih yapma hürriyeti vermiştir. Ama bunların dışında kalan bütün konularda insan kaderin mahkûmudur ve insan buna teslim ve tevekkül etmekle mükelleftir.

Diğer bir husus, insanın başına gelen hâdiselerde İlahî iradeye, yani kadere bakan hususlar insan iradesine bakan cihetlerden çok fazladır. Bir hâdisede insan iradesinin yüzde beş hissesi varsa, kaderin hissesi yüzde doksan beştir. Tevekkül açısından ekseriyetin yanında bu küçük meselelerin ne hükmü olabilir ki...

Üstad Hazretleri, "**Ben kaderin mahkûmuyum**" sözünü, kaderin bu dünyadaki tecellisi noktasından ifade etmiş olsa gerektir. "**Eski Said**" döneminde, üç dehşetli komutana karşı pervasızca karşı koyan ve onların özgür dilemesiyle neticelenen bir kahramanlık ortadayken, "**Yeni Said**" döneminde bir nefer gelip onun elini kelepçeyip hapse götürmesinde ve kendisinin de bu duruma karşı sessiz kalmasında, elbette çok hikmetler olsa gerektir.

Eğer Üstad Hazretleri beşer takatinin fevkindeki eza ve cefalara sabır ve metanetle mukabele etmeseydi, belki de bu muhteşem eserler bugün elimizde olmayabilirdi. Mahkeme müdafaaları, Şualar, Emirdağ Lahikası ve sair risalelerde çokça mevcuttur. Bunların tümü mahkemeler de kendisi ve avukatları tarafından okunmuş ve birçoğunda da beraat ettirilmiştir.

Dipnotlar:

- 1) bk. [Mektubat, On Altıncı Mektup'un Zeyli.](#)
- 2) bk. [Emirdağ Lahikası-I, 6. Mektup.](#)